

19.2.2010

HELSINKI 200 VUOTTA PÄÄKAUPUNKINA 2012

Juhlavuoden sisältö ja toteutus

Sisällys

1. Johdanto
2. Historiallista taustaa
3. Juhlavuoden 2012 tavoitteet
4. Teemat
5. Juhlavuoden teot ja tapahtumat
6. Organisaatio
7. Viestintä
8. Alustava kustannusarvio
9. Työryhmän ehdotukset

1. JOHDANTO

Kaupunginjohtaja asetti 17.6.2009 työryhmän valmistelemaan Helsingin pääkaupungiksi tulon juhlavuoden ohjelmaa ja järjestelyjä. Työryhmän puheenjohtajaksi nimettiin elinkeinojohtaja Eero Holstila ja jäseniksi erityisasiantuntija Victor Andersson hallintokeskuksesta, tapahtumapäällikkö Saila Machere talous- ja suunnittelu-keskuksesta, museonjohtaja Tiina Merisalo kaupunginmuseosta, kulttuurijohtaja Pekka Timonen kulttuurikeskuksesta ja viestintäpäällikkö Eero Waronen hallintokeskuksesta.

Työryhmä kutsui pysyviksi asiantuntijajäsenikseen erikoistutkija Martti Helmisen tietokeskuksesta ja pääsihteeri, dosentti Raimo Savolainen valtioneuvoston kansliasta. Työryhmän sihteereiksi kutsuttiin tutkija Jere Jäppinen kaupunginmuseosta, tiedottaja Paula Katajamäki hallintokeskuksesta ja projektisihteeri Päivi Munther talous- ja suunnittelukeskuksesta.

Työryhmä kuuli valmistelutyön aikana asiantuntijoina emeritusprofessori Matti Klingeä, pääsihteeri Raimo Savolaista valtioneuvoston kansliasta, opetustoimen johtaja Rauno Jarnilaa opetusvirastosta, toimitusjohtaja Kari Tohmoa Helsingin Leijona Oy:stä ja virastopäällikkö Tuomas Rajajärveä kaupunkisuunnitteluvirastosta.

Työryhmä lähestyi kirjeitse kaupungin virastoja ja pyysi niiltä ehdotuksia ohjelmaksi, jota ne voisivat tarjota juhlavuonna yleisölle. Kirje on mietinnön liitteenä.

2. HISTORIALLISTA TAUSTAA

Helsingin korottamista Suomen pääkaupungiksi vuonna 1812 voi hyvällä syyllä pitää kaupungin historian tärkeimpänä käännekohtana. Aivan tyhjästä Helsinki ei silti pääkaupunkina aloittanut. Kaupungista oli jo 1700-luvun jälkipuolella tullut Viaporin merilinnoituksen ansiosta sotilaallisesti keskeinen. Helsinki oli 1800-luvun alkuun

Postiosoite PL 20 00099 HELSINGIN KAUPUNKI elinkeinopalvelu@hel.fi	Käyntiosoite Unioninkatu 28 A Helsinki 10 http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu	Puhelin +358 9 310 36258	Faksi +358 9 310 36254	Tilinro 800012-62637	Y-tunnus 0201256-6 Alv.nro FI02012566
--	---	------------------------------------	----------------------------------	--------------------------------	---

19.2.2010

mennessä kasvanut Suomen merkittävimmäksi satamakaupungiksi, jonka kauppalaivasto oli koko valtakunnan neljänneksi suurin. Väkiluvultaan Helsinki ja Viapori yhdessä eivät Ruotsin ajan lopulla jääneet paljon Turusta jälkeen.

Marraskuussa 1808, Suomen sodan aikana mutta siitä riippumatta, kolmannes Helsingistä paloi. Helsingin porvaristo anoi keisarilta apua Porvoon maapäivillä maaliskuussa 1809. Keisari osoitti kaupungille suopeuttaan ja tuki jälleenrakennusta. Pian Helsingin porvarit ja maaherra F. G. Stjernvall ryhtyivät ajamaan Helsingin nimittämistä pääkaupungiksi. Keisarin suosikiksi ja neuvonantajaksi päässeen G. M. Armfeltin tuella hanke eteni turkulaisten vastustuksesta huolimatta, ja keisari Aleksanteri I korotti 8.4.1812 päivätyllä käskykirjeellä Helsingin Suomen autonomisen suuriruhtinaskunnan pääkaupungiksi.

Päätöstä perusteltiin Turun syrjäiseksi muuttuneen sijainnin hallinnollisella ja sotilaallisella epäedullisuudella sekä Turun Akatemian työrauhalla. Helsingin eduiksi katsottiin sijainti lähempänä Pietaria, erinomainen satama, yritteliäät porvarit ja Viaporin suoma turva. Julkilausumattomana poliittisena syynä lienee ollut Turun voimakas ruotsalaismielisyys, joka haluttiin korvata Helsingin neutraalimmalla ilmapiirillä.

Pääkaupunkius teki Helsingistä Suomen valtionhallinnon ja poliittisen elämän keskipisteen. Uusi asema vaikutti ratkaisevasti jälleenrakennettavan kaupungin ulkomuotoon, jonka Pietarin loistoa heijastava, vallan symboleilla ladattu ilme annettiin berliiniläissyntyisen arkkitehdin C. L. Engelin luotavaksi. Kun yliopistokin siirrettiin 1828 vallan ytimeen, Helsingistä tuli myös maan kulttuurielämän keskus. Kaupungin väkiluku alkoi kasvaa ja monipuolistua yhä nopeammin, mikä osaltaan vilkastutti talouselämää ja kauppaa. Helsingistä kehittyi 1850-luvulta alkaen liikenteen solmu kohta ja Suomen suurin teollisuuskeskus, jonka väestöstä yhä isompi osa kuului työväkeen. Varsinkin vuoden 1875 kunnallishallintouudistuksesta alkaen kaupungin määrätietoinen ja kunnianhimoinen modernisaatio moninaisilla toimialoilla liitti Helsingin Euroopan metropolien joukkoon.

Suomen itsenäistyminen 1917 ei mullistanut Helsingin identiteettiä, joka oli vakiintunut jo autonomian ajalla. Luonnollisesti kaupungissa toimivien valtiollisten instituutioiden määrä ja arvovalta kasvoivat ja Helsinki liittyi kansainvälisessä katsannossa itsenäisten valtioiden pääkaupunkien joukkoon. Kaupungin kasvu kiihtyi entisestään, ja varsinkin sotien jälkeen hyvinvointiyhteiskunnan rakentaminen merkitsi nopeaa uudenaikaistumista kansainvälisiä esikuvia tavoitellen. Helsingin metropoli-alue laajeni kuntarajojen yli ”pääkaupunkiseuduksi”, jolla asuu nykyään yli viidesosa koko maan väestöstä. Asema Suomen ainoana metropolina on synnyttänyt toisaalta Helsingin yhä voimakkaamman samastumisen maailman muihin suurkaupunkeihin, toisaalta vuosikymmeniä jatkuneen kotimaisen keskustelun Helsingin kasvun rajoittamisesta ja valtion toimintojen hajasijoittamisesta.

Pääkaupunkiaseman juhluvuodet 1962 ja 1987

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				FI02012566

19.2.2010

Helsingin pääkaupungiksi tulon 150-vuotisjuhlaa ennakoitiin tuottamalla kaupungin historiaa esittelevä vihkonen, joka jaettiin joka kotiin, sekä kaksi juhla-julistetta. Teetettiin myös lyhytfilmi Helsingin vaiheista sekä aineistoja kouluja ja viestimiä varten. Kansakouluissa järjestettiin Helsinki-aiheinen kirjoituskilpailu. Juhlapäivän alla 4.4.1962 kaupunginvaltuusto teki juhlapäätöksen akateemikko Alvar Aallon suunnitteleman konsertti- ja kongressitalon eli Finlandia-talon rakentamisesta. Juhlan aattona 7.4.1962 kansakouluissa järjestettiin kotiseutujuhla ja työväenopistoissa kansalaisille avoimia juhlia. Samana päivänä tarjottiin kaupungin henkilökunnalle ja kaupungin hoitolaitosten asiakkaille kahvit. Juhlapäivänä 8.4.1962 julkistettiin juhla-postimerkki, liputettiin Helsingissä ja avattiin historiallisen Helsinki-taiteen näyttely ja asemakaavahistoriallinen näyttely sekä kaupunginmuseon uusi näyttelypiste Tuomarinkylän museo. Illalla pidettiin kaupungintalossa juhlavastaanotto korkearvoisille vieraille. Ilta huipentui ilotulitukseen Eteläsataman yllä.

Pääkaupunkiaseman 175-vuotisjuhlallisuuDET alkoivat Finlandia-talossa 1.4.1987 pidetyllä Millaisen pääkaupungin huomisen Suomi ansaitsee -seminaarilla, jossa oli arvovaltaisia puhujia pääministeristä alkaen. Finlandia-talossa oli myös virallinen pääjuhla 6.4.1987. Samana päivänä kaupunginhallitus teki juhlapäätöksen, jolla kaupunki lahjoitti Helsingin yliopistolle puoli miljoonaa markkaa kunnallistietouden tutkimuksen edistämiseen. Juhlapäivä 8.4.1987 alkoi Helsinki-mitalien ja kunniamerkkien jaolla. Kaupunginorkesteri piti juhla-konsertin, jossa kuultiin Einojuhani Rautavaaralta tilattu Helsinki-fanfaari. Illalla kaupungintalossa tarjottiin juhlapäivällinen korkea-arvoisille vieraille. Soittokunnat esiintyivät ulkona kaupunkilaisille ja ilta huipentui ylipormestarin puheeseen kaupungintalon parvekkeelta ja ilotulitukseen. Juhlavuosi jatkui kesän alussa, jolloin kaikkiin koteihin jaettiin pääkaupungin historialle omistettu Helsingin kaupunki tiedottaa -lehti. Helsinki-päivänä 12.6.1987 avattiin Jugendsalissa samanaiheinen Pääkaupunkilaiselämää-kesänäyttely, jota varten teetettiin arkistofilmeistä koottu, yhä esitettävä elokuva Kuvia Helsingistä 1921–30. Juhlanäyttely teki vuoden mittaisen kiertueen kuudella Suomen paikkakunnalla.

3. JUHLAVUODEN 2012 TAVOITTEET

Vuonna 2012 Helsinki on ollut 200 vuotta Suomen pääkaupunkina. Juhlavuosi tarjoaa tilaisuuden nostaa myönteisellä tavalla esille Helsingin pääkaupunkiaseman merkitys kaikille suomalaisille, parantaa Helsingin historian tunnettuutta ja vahvistaa Helsingin ja helsinkiläisten identiteettiä. Juhlavuosi on luonteva hetki korostaa pääkaupungin ja siellä toimivien valtion instituutioiden yhteyttä. Pääkaupungin syntyhistoria sitoo Helsingin tiiviisti eritoten Pietariin ja Berliiniin, mikä on tärkeää tuoda esiin. Pääkaupunkius liittyy Helsingin toki myös laajempaan kansainväliseen pääkaupunkien verkostoon. Merkkivuosi on lisäksi jo sellaisenaan aihe juhlaan, ilon tuottamiseen helsinkiläisille ja kaupungissa vieraileville.

Juhlavuoden viestinnän ja tapahtumien kohteina ovat ennen kaikkea helsinkiläiset, pääkaupunkiseudun asukkaat ja kaikki suomalaiset. Osaltaan juhluvuosi koskettaa Helsingin kaupungin henkilöstöä, Helsingissä toimivia valtion laitoksia ja niiden henkilökuntaa sekä lukuisia kansalaisjärjestöjä. Juhlavuosi tarjoaa tilaisuuden lujit-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				F102012566

19.2.2010

taa yhteyksiä myös Helsingin kansainvälisten sidosryhmien ja yhteistyökumppanien kanssa.

Juhlavuoden tavoitteisiin vaikuttaa keskeisesti Helsingin saama asema maailman designpääkaupunkina 2012. World Design Capital -brandia valvova International Council of Societies of Industrial Design -järjestö (ICSID) edellyttää, että pääkaupunkiuden juhla ei jätä designvuotta varjoonsa saati provinsioi sitä. Juhlavuoden on pysyttävä rajallisena, kansallisena ja paikallisena. Designpääkaupunkivuosi edellyttää määrättyjen nimikkotapahtumien järjestämistä, ja näistä uusivuosi sivuaa pääkaupunkiuden juhlavuoden suunnitelmia. Kaksoisjuhlavuoden logojen ja muiden tunnuselementtien esiintymisestä yhdessä esimerkiksi viestintämateriaalissa on vielä erikseen neuvoteltava. Sama koskee myös muun muassa mahdollisia yhteisiä oheistuotteita. Rajoituksista huolimatta designpääkaupunkivuoden laaja ja tehokas viestintä tarjoaa hienon mahdollisuuden nostaa kansainvälisellä tasolla esiin Helsingin pääkaupunkihistoriaa designin näkökulmasta.

Vuonna 2012 Helsingissä on myös muita suuria tapahtumia kuten yleisurheilun EM-kisat ja jääkiekon MM-kisat sekä merkkivuosia kuten Kallion kirkon ja Pitkänsillan satavuotisjuhla, jotka kaikki osaltaan vaikuttavat myös pääkaupunkiuden juhlavuoden toteutukseen.

4. TEEMAT

Juhlavuoden kokoava teema on Helsingin kehitys metropoliksi, Suomen hallinnolliseksi, poliittiseksi, kulttuuriseksi, taloudelliseksi ja väestölliseksi keskuksiksi. Maailman mahtavimpiin metropoleihin verrattuna Helsinki on piskuinen, mutta sitä enemmän sanan alkuperäisen merkityksen mukaan "äitikaupunki", vilkkaaksi ja kansainväliseksi kasvettuaankin rauhaisa, turvallinen ja viihtyisä koti asukkaalleen ja kaikille suomalaisille tuttu ja läheinen emokaupunki. Äitikaupunki-ajatus velvoittaa teemana muistamaan kaikki helsinkiläiset ja vierailijat, joille juhlavuoden tulee tuottaa huvia ja hyötyä.

Juhlavuoden fyysisenä teemana ja punaisena lankana toimii Helsingin kantakaupungin lävistävä Unioninkatu, joka muodostaa jatkeineen suoran linjan Tähtitornilta Kallion kirkolle Kauppatorin, Senaatintorin ja Hakaniementorin ohi. Unioninkatu sivuaa monia Helsingin pääkaupunkiaseman kannalta keskeisiä rakennuksia, joista muutamissa toimii juhlavuoden mahdollisia yhteistyökumppaneita: yliopisto, luterilainen ja ortodoksinen kirkko sekä hieman etäämmällä valtioneuvosto, puolustusvoimat ja kaupungintalo. Lisäksi kadun varrella on kolme merkittävää historiallista puistoa: Kaisaniemen puisto, Esplanadi ja Tähtitorninvuori. Unioninkatu jatkeineen koskettaa myös muita vuonna 2012 tasavuosiaan juhlivia kohteita: Pitkäsilta ja Kallion kirkko täyttävät silloin sata vuotta ja Kiseleffin talossa vuosina 1880–1930 toiminut Stockmannin tavaratalo 150 vuotta.

Nimensä ja historiansa kautta Unioninkatu liittyy juhlavuoden kannalta tärkeään Venäjään. Aleksanteri I:n vieraillessa Helsingissä 1819 kaupunginisät halusivat ni-

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				FI02012566

19.2.2010

metä Pitkältäsillalta kaupunkiin johtavan kadun hänen mukaansa. Keisari kieltäytyi kunniaa mutta kehotti omistamaan kadun Suomen ja Venäjän unionille.

Kaupunkisuunnitteluviraston suunnitelmissa on nostaa Unioninkatu esiin valoteoksin, jotka jäävät juhluvuoden pysyväksi jäljeksi kaupunkikuvassa. Unioninkatu kytkeytyy myös toiseen juhluvuoden pysyvään lahjaan kaupunkilaisille: kadun varsille pystytetään kesän alussa ensimmäiset vuosikymmeniä toivotuista nähtävyyksien opasteviitoista vieraan-varaisuuden osoituksena Helsinkiin saapuville juhluvieraille. Sekä valoteokset että viitat toteutetaan mahdollisimman tyylikkäällä ja omaperäisellä, designpääkaupungin arvolle sopivalla tavalla.

Juhluvuoden sisältöön erinomaisesti sopiva parannushanke Unioninkadun maisemissa olisi Kansalliskirjaston seinustalla vuodesta 1957 sijainneen, alun perin yliopiston juhlasalissa olleen Aleksanteri I:n rintakuvan (Ivan Martos, 1815) esille nostaminen. Patsaan paikkaa ei suositella muutettavaksi, mutta sen alle voisi rakentaa korkeamman jalustan, jotta veistos näkyisi paremmin kadulle. Samalla patsaan ympäristön voisi kivetä tyylikkäämmin. Näkyvyyttä voisi parantaa myös valaisemalla veistoksen.

Unioninkatu on myös kaupunkisuunnitteluviraston Kampissa sijaitsevan info- ja näyttelytilan Laiturin tulevan kaupunkisuunnittelunäyttelyn aiheena. Kadun varrella sijaitsevista, rakennustaiteellisesti ja historiallisesti kiintoisista kohteista laaditaan esite, ja ne olisi mahdollista merkitä niiden historiasta kertovin laatoin, joiden kustannuksiin kannustetaan kadunvarren arvorakennusten omistajia osallistumaan. Kadun päästä päähän järjestetään opastuksia kaupunkilaisille ja matkailijoille. Historiallisen kulkueen toteuttamista tutkitaan.

5. JUHLAVUODEN TEOT JA TAPAHTUMAT

Helsingin pääkaupunkiaseman 200-vuotisjuhla näkyy kaupungissa ja sen asukkaiden ja vieraiden elämässä monin tavoin. Osa juhluvuoden hankkeista tuottaa hetkellisiä ilonaiheita ja elämyksiä, osa jää pysyviksi parannuksiksi ja muistoiksi kaupunkikuvaan.

Teot ja muistot

Nähtävyyksien viitoitus

Vuosikymmeniä toivotut ja jo pitkälle suunnitellut nähtävyyksille ohjaavat viitat toteutetaan juhluvuoden näkyvimpänä parannuksena kaupunkikuvassa ja vierailijoiden palvelussa. Designpääkaupungin arvo velvoittaa kunnianhimoiseen suunnitteluun. Ensimmäiset viitat paljastetaan Unioninkadun akselin varrella Helsinki-viikolla 2012.

Kaupunginvaltuuston juhlapäätös

Kaupunginvaltuusto kunnioittaa juhluvuotta tekemällä päätöksen jostakin merkittävästä tulevaisuuden hankkeesta, joka soveltuu juhluvuoden muistomerkiksi.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				F102012566

19.2.2010

Lahjaesine

Nuorille suunnittelijoille järjestetään kilpailu, jolla pyritään tuottamaan Helsingin symboliksi sopiva, designiltaan uutta etsivä ja laadukas sekä kustannustehokas lahjaesine. Tätä esinettä jaetaan juhluvuonna ja mahdollisesti myöhemminkin kaupungin lahjana.

Suomen terveiset juhlivalle pääkaupungille

Yleisradion kanssa pyritään toteuttamaan yhteishanke, jossa kaikenikäisiä suomalaisia muualla maassa kannustetaan kertomaan, mitä he ajattelevat juhlivasta pääkaupungista ja sen asukkaista. Kysymykseen voisi tulla esimerkiksi av-alan opiskelijoille suunnattu kilpailu, jonka tuloksena syntyvä tv-ohjelma esitettäisiin Helsingin päivänä. Ohjelmaa voisi ehkä myöhemmin käyttää kaupungin viestinnässä ja näyttelyissä.

Näyttelyt

Juhlanäyttely

Virka Galleriassa kaupungintalon ala-aulassa avataan pääsiäisen jälkeisellä viikolla historiallinen juhlanäyttely, joka esittelee Helsingin pääkaupunkiuden vaiheita. Näyttely tehdään kaupunginmuseon, kaupunginarkiston ja Virka Gallerian yhteistyönä.

Unioninkatu-näyttely

Laituri, kaupunkisuunnitteluviraston Kampissa sijaitsevan info- ja näyttelytila, esittelee kesällä juhlan fyysisen teeman, Unioninkadun, kehitystä ja kaupunkikuvallista merkitystä. Näyttelyä täydentää karttaesite katulinjan varrella olevista kohteista sekä mahdollisesti toteutettava historiallaattahanke. Myös opastukset kadun varrella voisivat olla ohjelmassa.

Juhlavuoden näyttelytoiminta voi myös saada lisäulottuvuuksia kulttuurikeskusten ja kirjastojen tiloissa.

Tapahtumat

Varsinainen juhlapäivä 8.4.2012 on ensimmäinen pääsiäispäivä, joten juuri silloin ei voi järjestää juhlallisuuksia. Juhlavuoden vietto jakautuu pitkin vuotta huipentuen muutamina kohokohtina: vuoden alussa, pääsiäisen jälkeisellä viikolla huhtikuussa, Helsinki-viikolla kesäkuussa sekä lokakuussa. Näiden lisäksi juhlavuosi näkyy vuoden mittaan lukuisissa, eri virastojen ja muiden yhteistyökumppanien järjestämässä tapahtumissa.

Juhlavuoden tapahtumien toteutuksessa otetaan huomioon Torikorttelien elävöityshanke, jonka katurakennustyöt ovat käynnissä Senaatintorin etelälaidalla vuonna 2012.

Uusivuosi

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				FI02012566

19.2.2010

Unioninkadun valoteokset julkistetaan osana Valon vuodenaika -tapahtumaa.

Pääsiäisen jälkeinen viikko

Keskiviikkona 11.4.2012

Kaupunginvaltuuston juhlaistunto ja juhlapäätös

Torstaina 12.4.2012

Valtioneuvoston juhlaistunto ja juhlapäätös

Historiallinen juhlaseminaari Finlandia-talossa, emeritusprofessori Klingen teoksen julkistus

Kaikkien Suomen kuntien edustajat kutsutaan juhlaseminaariin, Turulla erityisrooli.

Pääjuhla ja kaupungin vastaanotto Finlandia-talossa kutsuvieraille

Virka-gallerian historiallisen juhlanäyttelyn avajaiset

Helsinki-viikko kesäkuussa

Kaikki maakunnat esittäytyvät Senaatintorilla, ruokatelta Hakaniementorilla.

Televisiossa esitetään YLE:n tuottama ohjelma, jossa muun Suomen asukkaat esittävät terveisensä juhlivalle pääkaupungille ja näkemyksensä helsinkiläisistä.

Unioninkatu-näyttely avautuu Laiturilla, kadun opasvihkonen julkistetaan.

Uudet nähtävyyksien opasteviitat paljastetaan Unioninkadulla ja sen tuntumassa.

Elokuun alku

Pietarin vierailu Mini-Tattoon yhteydessä

Lokakuu

Viikonloppu 6.–7.10.2012

Avoimet ovet ministeriöissä sekä valtion ja kaupungin virastoissa

EU:n pääkaupunkiyhdistyksen UCUE:n vuosikokous Helsingissä, sen yhteydessä kansainvälinen metropolipolitiikan konferenssi

Virastojen ja yhteistyökumppanien alustavia ohjelmaehdotuksia

Virastojen alustavat ohjelmaehdotukset ovat vastauksia marraskuussa 2009 lähteneeseen virastokirjeeseen, joten lista täydentynee matkan varrella. Lisäksi tähän kohtaan on liitetty Helsingin juhlaviikkojen ohjelmaluonnos.

Helsingin juhlaviikot

1) Vuoden mittaan sarja Helsingissä tapahtuneiden ja kaupungin kannalta merkittävien historiallisten tapahtumien rekonstruktioita helsinkiläisten itsensä toteuttamina joukkotapahtumina: esimerkiksi keisarin vierailu, suurlakko, pommitukset, Viaporin antautuminen, Eugen Schaumanin hyökkäys santarmin kimppuun mielenosoituksen yhteydessä, olympialaiset, Bobrikovin kuolema ja surusaattue, kansalaisadressin luovutus helmikuun manifestin yhteydessä.

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				FI02012566

19.2.2010

2) Kesään mittaen rakentuva legorakennelma, johon kaikki maailman ihmiset lähettäisivät yhden nimellään varustetun palasen. Seitsemän miljardin legopalan "maailmantalo" valmistuisi Juhlaviikkojen huipennukseksi elokuussa 2012.

Henkilöstökeskus

1. Kaupungin erikoisimmat ammatit 200 vuoden aikana.
2. Toimistotyön historia.
3. Kansainvälisyys ja maahanmuuttajat 200 vuoden aikana.

Liikuntavirasto

Juhlavuosi näkyy liikuntavirastossa sekä kansallisten että kansainvälisten tapahtumien kautta. Vuonna 2012 Helsinki on designpääkaupunki ja Helsingissä järjestetään yleisurheilun EM-kilpailut sekä jääkiekon MM-kilpailut. Kuntalaisille liikuntavirasto tarjoaa juhlavuoden aikana sekä talvi- että kesätapahtumia, joissa teema tuodaan esille. Näistä mainittakoon Paloheinän koko perheen Talvirieha sekä Vantaankosken Koskipäivä. Lisäksi tarjotaan edullisempi tai maksuton sisäänpääsy Helsingin uimahalleihin Helsinki-päivänä tai 8.4. Liikunnanohjauksen kesän maksuttomat puistojummat ohjataan juhlavuoden ilmeellä.

Nuorisoasiainkeskus

Nuorisoasiainkeskus ottaa osaa juhlavuoden viettoon erilaisin tapahtumin, mutta tarkennukset tulevat myöhemmin.

Opetusvirasto

1. Oppilaiden ja opiskelijoiden toteuttamat design-tilat
2. Luovuusviikko 5–6-luokkalaisille
3. Monitaiteellinen performanssiteos
4. Toisen asteen tapahtumapäivä Senaatintorilla
5. Koulujen ja oppilaitosten ympäristölleen tuottamat tapahtumat
6. Alueelliset tapahtumat
7. Helsingin koulujen vuosikymmenet
8. Pääkaupunkilaisena Itämeren kaupungissa
9. Helsinki – 200 vuotta Itämeren kaupungissa
10. Minun Helsinki -kilpailuja kouluissa ja oppilaitoksissa
11. Kansainvälisyys 2012: Positiivinen mielipidevaikuttaminen lasten ja nuorten keskuudessa.

Suomenkielinen työväenopisto

1. Juhlavuosi kevään 2012 teemana työväenopistossa
2. Opisto voisi järjestää 'markkinat', joille kutsutaan kaikki helsinkiläiset.
3. Helsinki Topeliuksen lehtimiestyön läpi nähtynä tai katsottuna.
4. Kuvataideaineet ovat mukana Helsinki-teemoin, ehkä ympäristöteoksin.

Sosiaalivirasto

Juhlavuoden 2012 ohjelmaideana sovittiin esitettävän, että huomioidaan henkilöitä esim. kaupunkitasolla järjestettävällä tilaisuudella.

19.2.2010

Tarkastusvirasto

Tarkastusvirasto täyttää vuonna 2012 sata vuotta. Ohjelmassa on

1. juhlapäivällinen
 2. vastaanotto virastossa
 3. historiikki/juhlaulkaisu
 4. mahdollinen video/dvd
 5. pyritään saamaan kirjoitus Suomen vanhimmasta kuntatarkastuksen yksiköstä alan ammattilehteen tai -lehtiin
- Tarkastusvirasto on halukas osallistumaan myös mahdolliseen juhlakulkueeseen.

Terveyskeskus

Terveyskeskus osallistuu mielellään kaupungin juhlavuoden ohjelmaan ja tapahtumiin mutta ohjelmasta ei ole vielä selkeitä suunnitelmia.

Ympäristökeskus

1. Juhlavuoden tapahtumat keskittyisivät Viikki–Vanhankaupungin alueelle
2. Luontoaiheinen kirja
3. Juhlavuoden nettisivustolle tietoa myös ympäristöstä niin pahassa kuin hyvässäkin
4. Itämeri-haasteen esille tuominen tavalla tai toisella juhlavuotena
5. Valokuvakirjan tekeminen tarinoineen, johon on kuvattu (ainakin) 200 vuotta vanhoja luontokohteita Helsingin alueella.

Mietinnön liitteenä on virastokirje

5. ORGANISAATIO

Juhlavuoden 2012 valtuuskunta muodostuu joukosta vaikutusvaltaisia henkilöitä, jotka tuovat juhlavuodelle arvovaltaa ja yhteiskuntasuhteita.

Ohjausryhmä koostuu keskeisistä hallinnon edustajista, virastopäälliköistä, asiantuntijoista ja sihteeristöstä, jotka ideoivat juhlavuotta ja seuraavat tuotannon edistymistä.

Tuotantoryhmä koostuu ohjausryhmästä ja tuottajista.

Päätuottaja palkataan vuoden 2010 puolivälissä valmistelemaan juhlavuoden käytännön toteutusta sekä ohjaamaan ja koordinoimaan eri yhteistyötahojen toimintaa. Hänen avukseen palkataan vuoden 2011 lopulla apulaistuottaja.

Osatuottajat vastaavat kustakin erillisestä hankkeesta ja raportoivat niiden edistymisestä päätuottajalle.

Mietinnön liitteenä on organisaatiokaavio.

19.2.2010

6. VIESTINTÄ

Juhlavuoden viestinnästä vastaa juhluvuotta varten perustettava organisaatio (päätuottaja) sekä kaupungin organisaation puolesta hallintokeskuksen viestintä. Viestinnän kohderyhminä ovat kaikki helsinkiläiset ja kaupungin henkilöstö, Helsingin seudun asukkaat sekä muut koti- ja ulkomaiset Helsingistä kiinnostuneet. Viestinnässä Helsinki on "kaikkien pääkaupunki". Varsinaisesta juhlapäivästä 8.4. ja myös suurelle yleisölle tarjottavista juhluvuositapahtumista muun muassa kesäkuussa Helsinki-viikolla viestitään kaikille kohderyhmille. Juhlavuoden yksityiskohtainen viestintäsuunnitelma tapahtumatiedottamisineen rakennetaan koordinoitusti Helsinki World Design Capital 2012 -viestintäsuunnitelman kanssa. Tavoitteena on, että pääkaupungiksi tulon juhluvuosi ja WDC 2012 -hanke tukevat toisiaan muun muassa viestinnän tasolla.

Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -juhluvuotta varten suunnitellaan kokonaisuutta luonnehtiva visuaalinen ilme tunnuksineen ja sitä käytetään kaikessa juhluvuoden merkeissä toteutettavassa viestinnässä. Verkkosivut, esitteet, tiedotteet, lehti-ilmoitukset, julisteet ja kutsukortit juhluvuoden tilaisuuksiin sekä mahdolliset oheistuotteet toteutetaan juhluvuosi-ilmeeseen pohjautuen. Visuaalisen ilmeen ja logon suunnittelussa varaudutaan siihen, että sen rinnalla käytetään myös WDC 2012 -tunnusta.

Juhlavuotta varten julkaistaan verkkosivusto, jossa esitellään kuvin ja tekstein juhluvuoden tapahtumatietoja mutta myös Helsingin historiaa, pääkaupungiksi tulon vaiheita ja tarinoita sekä kaupungin kehitystä pääkaupunkina. Mahdollisuutta toteuttaa sivustolle interaktiivisia osioita tutkitaan. Juhlavuoden verkkosivusto tehdään kotimaisilla kielillä suomeksi ja ruotsiksi sekä englannin-, saksan-, ranskan- ja venäjänkielisenä.

Verkkosivujen lisäksi juhluvuoden merkeissä julkaistaan esite- ja muuta painettua materiaalia. Joka kotiin jaettava Helsinki Info -lehti tuottaa keväällä 2012 Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina -teemanumeron. Henkilöstölle jaettava Helsingin Henki käsittelee juhluvuotta erityisesti henkilöstön näkökulmasta. Myös muissa kaupungin julkaisuissa ja viestinnässä tuodaan juhluvuoden tapahtumia esille.

Oheistuotteet

7. ALUSTAVA KUSTANNUSARVIO

Juhlavuodelle palkataan tuottaja noin kolmeksi vuodeksi vuoden 2010 puolivälistä vuoden 2013 alkupuolelle. Tuottajalle palkataan assistentti, joka hoitaa käytännön asioita vuoden 2011 lopusta vuoden 2012 loppuun. Budjettiin varataan rahaa viestintään ja markkinointiin sekä virallisiin juhlallisuuksiin. Kaupunkilaisille ja matkailijoille tarkoitettut tilaisuudet hoidetaan tapahtumabudjettien raameissa mahdollisuuksien mukaan. Kaupungin virastot hoitavat omat juhlakustannuksensa. Alustavaan

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20	Unioninkatu 28 A	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6
00099 HELSINGIN KAUPUNKI	Helsinki 10				Alv.nro
elinkeinopalvelu@hel.fi	http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu				F102012566

19.2.2010

kustannusarvioon varataan kuitenkin tietty rahamäärä ohjelmaosuuksiin ja niiden toteutuksiin.

Kustannusarvio vuodelle 2010–2011

Henkilöstömenot	50.000 euroa
Viestintä ja markkinointi	50.000 euroa
- juhlavuoden ilmeen suunnittelu	
- nettisivustojen luominen	
Yhteensä	100.000 euroa

Kustannusarvio vuodelle 2011–2012

Henkilöstömenot	100.000 euroa
Viestintä ja markkinointi	150.000 euroa
Juhlavuoden viralliset tilaisuudet (juhlaseminaari, -istunto, vastaanotto)	200.000 euroa
Tapahtumasisällöt	150.000 euroa
Infra (rakenteet, huolto, turvallisuus)	150.000 euroa
Yhteensä	750.000 euroa

Budjettiehdotus vuosille 2010–2011 ja 2011–2012 on yhteensä 850 000 euroa.

8. TYÖRYHMÄN EHDOTUKSET

1. Hyväksytään mietinnön tavoitteet ja siinä esitetty ohjelmarunko.
2. Asetetaan ohjausryhmä.
3. Varaudutaan juhlavuoteen talousarviossa, mihin kehoitetaan myös kaupungin virastoja ja liikelaitoksia.
4. Kutsutaan jäsenet juhlavuoden valtuuskuntaan.
5. Käynnistetään nähtävyyksien viitoitushankkeen toteutus.

28.10.2009

Virastopäälliköille

HELSINKI JUHLII PÄÄKAUPUNGIKSI TULON 200-VUOTISJUHLAA VUONNA 2012

Hyvät kollegat,

Helsinki juhlii pääkaupungiksi tulon 200-vuotisjuhlaa vuonna 2012. Kaupunginjohtaja on 17.6.2009 asettanut työryhmän valmistelemaan juhluvuoden ohjelmaa. Työryhmä laatii 31.1.2010 mennessä kaupunginjohtajalle luonnoksen juhluvuoden ohjelmaksi, toteuttamisorganisaatioksi sekä talousarvioksi.

Pääkaupunkistatus käynnisti Helsingin kasvun suurkaupungiksi ja se on ollut kaupungin historian ehkä ratkaisevin käänne koko Helsingin olemassaolon 459 vuoden aikana. Juhlavuosi halutaan rakentaa kaupunkilaisten ja kaikkien suomalaisten juhluvuodeksi. Valtiollinen päätapahtuma ja kaupungin viralliset juhlallisuudet ajoittuvat huhtikuun 8. päivän tuntumaan. Juhlavuosi avataan Senaatintorin uudenvuoden tapahtuman yhteydessä ja myös Helsinki-viikko kesäkuussa tuo esille juhluvuoden teemoja. Aihetta voi käsitellä muissakin tapahtumissa vuoden mittaan.

Helsingin kaupungin virastojen ja laitosten toivotaan osallistuvan oman toimintansa piirissä kaupungin juhluvuoden ohjelmaan ja tapahtumiin. Työryhmä toivoo saavansa 15.12.2009 mennessä ajatuksia virastojen juhluvuosisuunnitelmista. Näitä ajatuksia voitaisiin hyödyntää juhluvuoden teemoja ja sisältöjä suunniteltaessa. Ideatasollakin olevat suunnitelmat ovat tervetulleita!

Lisätietoja Helsinki 200-vuotisjuhlaryhmältä:
elinkeinojohtaja Eero Holstila, Helsinki 200– työryhmän puheenjohtaja, puh. 310 36141
kulttuurijohtaja Pekka Timonen, puh. 310 37000
kaupunginmuseon johtaja Tiina Merisalo, puh. 310 36485
viestintäpäällikkö Eero Waronen, puh. 310 36073
erikoistutkija Martti Helminen, puh. 310 43570
erityisasiantuntija Victor Andersson, puh. 310 36027

Postiosoite	Käyntiosoite	Puhelin	Faksi	Tilinro	Y-tunnus
PL 20 00099 HELSINGIN KAUPUNKI elinkeinopalvelu@hel.fi	Unioninkatu 28 A Helsinki 10 http://www.hel.fi/elinkeinopalvelu	+358 9 310 36258	+358 9 310 36254	800012-62637	0201256-6 Alv.nro FI02012566

28.10.2009

Virastojen juhlavuoden ideat ohjelmaan pyydetään lähettämään sähköpostitse työryhmän sihteeri Päivi Muntherille 15.12.2009 mennessä:
paivi.munther@hel.fi

Ystävällisin terveisin,

Eero Holstila
Helsinki 200 –työryhmän puheenjohtaja

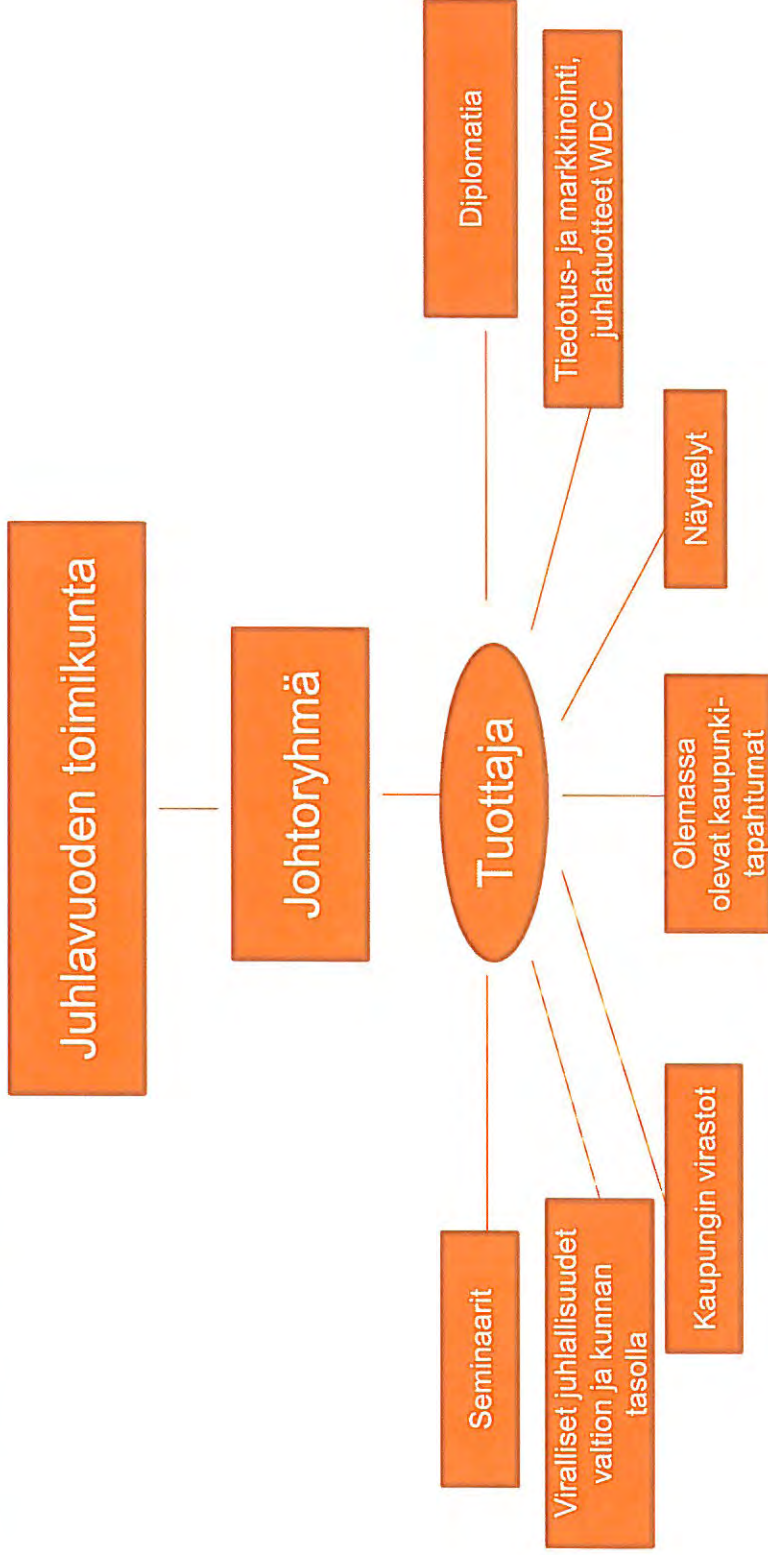
*Helsinki 200 vuotta pääkaupunkina juhlavuoden
organisaatio*

4.12.2009

HELSINKI
tapahtumat

Organisaatiokaavio

4.12.2009

Organisaatio

Juhlavuoden toimikunta

- kaupungin, valtion, yliopiston ja kirkon edustajia

Johtoryhmä / ohjausryhmä

- kaupungin keskeisempien virastojen edustajat, puheenjohtaja, sihteeri ja juhlatuottaja

Juhlavuoden tuottaja

- noin 3 vuotta + assistentti noin 1 vuosi

Organisaatiokaavion sisältö

- viralliset juhlatilaisuudet, valtuuston juhluvuosipäätös, kaupungin juhlavastaanotto
- valtioneuvosto, yliopisto, kirkko ja puolustusvoimat
- WDC-tapahtumat Helsingin alueella (viestintä, markkinointi)
- kaupungin virastojen osallistuminen
- vakiintuneet kaupunkitapahtumat ja niissä juhluvuoden teema
- näyttelyt (kaupunginmuseo ei ole käytössä)
- seminaarit (historialliset ja tulevaisuutta luotaavat)
- diplomatia (valtiovierailut, Euroopan pääkaupunkiverkosto, seutuyhteistyö jne.)
- ruokakulttuuri, mahdollinen yritys yhteistyö (esim. vanhat helsinkiläiset yritykset)
-